

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 427
din 30.07.2014

Dosar nr: 280/2014

Petiția nr: 3028/29.04.2014

Petent: C O F

Reclamat: Ministerul Afacerilor Interne

Obiect: imputarea cotei-părți din cheltuielile de școlarizare pentru absolventul promoției anului 2009 al Academiei de Poliție Alexandru Ioan Cuza, admis la Institutul Național al Magistraturii, fiind auditor de justiție

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1. C O F, județul Olt;

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Ministerul Afacerilor Interne, Piața Revoluției nr. 1A, sector 1, București.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatorie imputarea cotei parte din cheltuielile de școlarizare pentru absolventul promoției anului 2009 al Academiei de Poliție Alexandru Ioan Cuza, admis la Institutul Național al Magistraturii, fiind auditor de justiție.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicat (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate (filele 17-18 din dosar) pentru data de 03.06.2014 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierea din 03.06.2014 părțile nu s-au prezentat.

3.4. Punctul de vedere al reclamatului s-a comunicat petentului (fila 40 din dosar).

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul, prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3028/29.04.2014** (filele 1-4 din dosar) arată următoarele:

- la data de 01.09.2005 a semnat un angajament conform căruia, dacă după absolvirea Academiei de Poliție Alexandru Ioan Cuza va solicita încetarea raporturilor de serviciu, i se vor imputa o cotă parte din cheltuielile de școlarizare, proporțional cu perioada rămasă până la expirarea termenului de 10 ani;

- a absolvit academia în anul 2009;

- a lucrat ca și polițist până în anul 2013;

- în anul 2013 a fost admis la concursul organizat de Institutul Național al Magistraturii, având calitate de auditor de justiție;

- IGPR a emis decizia de imputare a sumei de 20.264,55 lei;

- promoția 2013 a Academiei de Poliție, în temeiul **O.U.G. nr. 65/2013**, a fost exonerată de la plata cheltuielilor de școlarizare;

- rațiunea adoptării ordonanței de urgență a fost imposibilitatea de a acorda salarii pentru toți absolvenții Academiei de Poliție;

- astfel se creează o discriminare între el, absolvent al promoției 2009, și absolvenții promoției 2013;

- consideră că este exclus de la aplicarea **O.U.G. nr. 65/2013**;

- prin efectul **O.U.G. nr. 54/21.06.2011**, în momentul respectiv toți care se aflau în situație similară au fost exonați de plata cheltuielilor de școlarizare, indiferent de promoția din care absolvenții Academiei de Poliție făceau parte;

- pentru ofițerii de poliție judiciară care au absolvit Facultatea de Drept în cadrul Academiei de Poliție și-au îndeplinit în specialitate 5 ani vechime, numiți direct în altă funcție publică nu se emit decizii de imputare.

A depus la dosar înscrisuri (filele 5-16 din dosar).

4.1.2. Petentul, prin adresa înregistrată la dosar cu **nr. 3876/03.06.2014** (fila 19 din dosar), menține cele arătate anterior. A depus la dosar înscrisuri (filele 20-34 din dosar).

4.1.3. Prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu nr. 4532/01.07.2014, petetul arată următoarele:

- solicită respingerea excepției lipsei calității procesuale pasive invocate de reclamat, arătând că tratamentul diferențiat are la bază **O.M.A.I. nr. II/5276/10.12.2013**, care a stabilit obligativitatea restituirii cheltuielilor de formare;
- solicită respingerea excepției de necompetență a C.N.C.D., arătând că situația de discriminare nu rezultă din textul unei norme juridice, ci din aplicarea eronată de către reclamat;
- menține cele arătate anterior.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Reclamatul prin adresa înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 3867/03.06.2014** (filele 35-39 din dosar, încă două exemplare filele 41-46 din dosar) arată următoarele:

- invocă excepția lipsei calității procesuale pasive, considerând că nu i se poate imputa o faptă de discriminare;
- invocă excepția de necompetență materială a C.N.C.D., pe considerentul că obiectul petiției este **O.U.G. nr. 65/2013**;
- au fost respectate prevederile legale și cele stabilite în acordul semnat de petent;
- **O.U.G. nr. 65/2013** este aplicabil doar promoției 2013, și se aplică celor care au solicitat încetarea raporturilor juridice cu reclamatul între data de intrare în vigoare a ordonanței și 30.11.2013, petentul nefiind în această categorie de persoane.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că petentului, absolvent al promoției 2009, i s-a imputat cota parte din cheltuielile de școlarizare al Academiei de Poliție Alexandru Ioan Cuza, după ce a fost admis la Institutul Național al Magistraturii, fiind actual auditor de justiție. **O.U.G. nr. 65/2013** a scutit de această imputare absolvenții promoției 2013, care au solicitat încetarea raporturilor juridice cu reclamatul între data de intrare în vigoare a ordonanței de urgență și 30.11.2013. **O.U.G. nr. 54/21.06.2011** a exonerat de la plata cheltuielilor de școlarizare pe cei care în momentul respectiv au renunțat să lucreze în cadrul IGPR, indiferent de promoția în care au absolvit Academia de Poliție. Pentru ofițerii de poliție judiciară care au absolvit Facultatea de Drept în cadrul Academiei de Poliție și-au îndeplinit în specialitate 5 ani vechime, numiți direct în altă funcție publică nu se emit decizii de imputare.

5.2. Colegiul director admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de către reclamat, arătând că deși obiectul petiției este obligarea restituirii cheltuielilor de formare, izvorâtă din **O.M.A.I. nr. II/5276/10.12.2013**, însă ordinul a fost emis în conformitate cu prevederile legale, iar o eventuală constatare a unei fapte de discriminare ar afecta norme juridice cu caracter de lege.

5.3. Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește

armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

5.4. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul nu se poate pronunța prin hotărâre privind obiectul cauzei, însă poate emite un punct de vedere, conform prevederilor art. 18 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, care prevede: „Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.”

Punct de vedere

O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are

ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

Conform Curții Constituționale a României (ex. **Deciziile nr. 168/1998 și 294/2001**) situațiile deosebite în care se găsesc diferitele categorii de salariați determină soluții diferite ale legiuitorului în ceea ce privește salarizarea acestora, fără ca prin această soluție să se încalce principiul egalității, ce nu semnifică uniformitate. „*Principiul egalității în drepturi și al nediscriminării se aplică doar situațiilor egale ori analoage, iar tratamentul juridic diferențiat, instituit în considerarea unor situații obiectiv diferite, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări.*” (**Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006 a Curții Constituționale**).

Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.*”). Comparabilitatea se analizează în raport cu dreptul invocat ca fiind restrâns sau înlăturat.

Petentul și-a comparat situația cu trei categorii de persoane: absolvenții promoției 2013 (conform prevederilor **O.U.G. nr. 65/2013**); cei care puteau părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011**; ofițerii de poliție judiciară care au absolvit Facultatea de Drept în cadrul Academiei de Poliție și-au îndeplinit în specialitate 5 ani vechime, numiți direct în altă funcție publică nu se emit decizii de imputare.

Colegiul director consideră că petentul se află în situație comparabilă cu absolvenții promoției 2013 și cu cei care au putut părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011**. Totodată petentul se află în situație comparabilă și cu persoanele care au fost numiți într-o funcție publică (procurori), întrucât este auditor de justiție, diferența constând doar în faptul că

nu a fost numit ci a dat examen, ceea ce nu are relevanță privind comparabilitatea situației (imputarea cheltuielilor de școlarizare). Cunoștințele obținute la Academia de Poliție Alexandru Ioan Cuza urmează a fi valorificate de petent într-o funcție publică (de procuror sau judecător), în interes public, astfel Statul Român nu a făcut inutil respectivele cheltuieli de școlarizare.

Facta de discriminare este determinată de existența unui criteriu.

Colegiul director constată că în comparația cu absolvenții promoției 2013 (conform prevederilor **O.U.G. nr. 65/2013**) și cu cei care puteau părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011** problema apare din aplicarea legii în timp. **O.U.G. nr. 65/2013** a exonerat de la plată persoanele care, după intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, au solicitat, până la un moment dat, să părăsească structurile IGPR, iar **O.U.G. nr. 54/21.06.2011** în mod similar s-a referit la persoanele care în momentul respectiv au dorit să facă acest lucru.

C.N.C.D. are o cazuistică constantă, sprijinită de deciziile Curții Constituționale în domeniu, conform căreia aplicarea legii în timp nu poate reprezenta un criteriu de discriminare. În caz contrar, la intrarea în vigoare a unei noi legi, toate persoanele pentru care noua lege generează un dezavantaj sau pentru care vechea lege a generat un dezavantaj (practic toți cetățenii României) s-ar putea simți discriminați. Astfel nu s-ar mai putea emite nicio nouă legislație.

În concluzie imputarea cotei parte din cheltuielile de școlarizare pentru absolventul promoției anului 2009 al Academiei de Poliție Alexandru Ioan Cuza, admis la Institutul Național al Magistraturii, fiind auditor de justiție, comparativ cu absolvenții promoției 2013 (conform prevederilor **O.U.G. nr. 65/2013**) și cu cei care puteau părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011** nu reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 al **O.G. nr. 137/2000**.

În comparație cu persoanele numite într-o funcție publică, Colegiul director consideră că există un anumit criteriu: modul în care un ofițer de poliție poate deveni magistrat: prin numire sau prin examen. Un astfel de criteriu se înscrie în categoria „*precum și orice alt criteriu*”, conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**.

O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

În cauza de față quantumul cheltuielilor de judecată este de natură să atingă dreptul la proprietate. Totodată se atinge și dreptul de liberă alegere a unei profesii.

În concluzie imputarea cotei parte din cheltuielile de școlarizare pentru petent, devenit auditor de justiție prin examen, comparativ cu cei numiți în funcția de procuror, reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 al **O.G. nr. 137/2000**.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările ulterioare, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de către reclamant, conform **Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale;

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 18.08.2014

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: Haller István